

Báňský úpravář / báňská úpravářka uranu (kód: 21-067-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (kód: 21)
Týká se povolání: Báňský úpravář
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace ve vyhláškách a technických předpisech týkající se obsluhy úpravny uranu	3
Obsluha zařízení technologického procesu linky chemického zpracování uranové rudy	3
Seřizování zařízení v sestavě technologické linky chemické úpravny uranu	3
Monitoring ionizujícího záření na pracovišti	3
Vedení provozní dokumentace	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace ve vyhláškách a technických předpisech týkající se obsluhy úpravny uranu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyhledat z aktuálních vyhlášek a obecně platných právních předpisů, z technických, bezpečnostních, provozních předpisů a dokumentace relevantní informace týkající se povinností pracovníků při procesu drcení, mletí a chemického zpracování uranové rudy	Praktické předvedení
b) Popsat podle technologického předpisu technologie zpracování uranové rudy (způsob provedení jednotlivých činností při drcení, mletí a chemickém zpracování uranové rudy)	Ústní ověření
c) Popsat proces měření bilančních hodnot uranové rudy a způsob zpracování uranové rudy	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha zařízení technologického procesu linky chemického zpracování uranové rudy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést obsluhu zařízení chemického zpracování uranové rudy a vysvětlit jeho funkci a povinnosti při jeho obsluze	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním
b) Vyjmenovat nástroje, nářadí, osobní ochranné pracovní prostředky a ostatní potřebné náležitosti k chemickému zpracování uranové rudy	Ústní ověření
c) Popsat bezpečnost práce při procesu zpracování uranové rudy	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Seřizování zařízení v sestavě technologické linky chemické úpravny uranu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat postup a činnosti při ošetřování a údržbě technologické linky	Ústní ověření
b) Provést úkony denního ošetření a běžné údržby technologické linky	Praktické předvedení
c) Provádět běžné kontroly technického stavu technologické linky	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Monitoring ionizujícího záření na pracovišti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat složení ovzduší pracovního prostředí, veličiny a parametry a jejich nebezpečí	Ústní ověření
b) Předvést prostředky k monitorování prostředí s ionizujícím zářením a popsat způsob měření	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním
c) Předvést prostředky k osobnímu monitorování ionizujícího záření a popsat způsob měření	Praktické předvedení s ústním zdůvodněním

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení provozní dokumentace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zaznamenat předepsaným způsobem údaje o provedených činnostech na pracovišti a výsledcích předepsaných kontrol	Praktické předvedení
b) Zaznamenat předepsaným způsobem údaje o zjištěných závadách při provozu pracoviště, poruchách a opravách zařízení	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/bansky-upravar-uranu#zdravotni-zpusobilost>).

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru hornictví nebo strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe v činnostech v oblasti hornictví nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo ve funkci učitele odborných předmětů hornictví.
- b) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na hornictví nebo strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe v činnostech v oblasti hornictví nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo ve funkci učitele odborných předmětů hornictví.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba musí být držitelem oprávnění k hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem podle věty první § 5 odst. 2 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je stanoven autorizujícím orgánem v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- pracoviště vybavené zařízením pro drcení, mletí a loužení uranové rudy
- přístroje pro monitorování prostředí s ionizujícím zářením
- přístroje pro osobní monitorování ionizujícího záření
- technická, provozní a výkresová dokumentace
- prostředky osobních ochranných pracovních pomůcek (OOPP)

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 8 až 10 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro těžbu a úpravu nerostných surovin, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
DIAMO, s. p.